

Izvešće o matičnoj djelatnosti Etnografskog muzeja u Zagrebu

Voditeljica matične djelatnosti: Vesna Zorić, muzejska savjetnica

U 2011. godini Etnografski je muzej Zagreb u okviru svoje matične djelatnosti djelovao je kao savjetodavna ustanova djelatnicima malih muzeja i zbirki s etnografskom građom.

Matičarka je posjetila muzeje u Slavoniji, Lici, Dalmaciji te okolici Zagreba.

Prigodom svih susreta s ravnateljima i kustosima najviše se razgovaralo se o registraciji zbirki, problemima vezanim za unos podataka u program M++ te problemima oko ujednačavanja unosa podataka. S obzirom da su kustosi EMZ, posebice voditelji tekstilnih zbirki, dogovorno usvojili niz termina, njihov popis je prosljeđen čime je započelo sustavnije usklađivanje i dogovaranje oko terminologije.

U studenome je proveden stručni nadzor nad radom Muzeja Đakovštine zajedno s kolegicama matičarkama 1. razine iz drugih muzeja. Stručni nadzor je obavljen slijedom dopisa datiranog 27. srpnja 2011., a na traženje stručnih djelatnika Muzeja Đakovštine Ive Pavlovića, dipl. arheologa i Branke Uzelac, dipl. etnologinje.

U nastavku slijedi kronološki izvještaj o posjećenim muzejima i etnografskim zbirkama.

Terenski rad, 11. – 14. travnja

Vukovar, Valpovo, Našice, Donja Motičina, Vukojevci, Slatina, Nova Bukovica, Virovitica, Kutina, Nova Gradiška, Sisak

11./12. travnja 2011.

Gradski muzej Vukovar

Na poziv ravnateljice Ruže Marić, Vesna Zorić, Nerina Eckhel i Ivica Šestan posjetili su Gradski muzej Vukovar. Na sastanku su sudjelovali i kolege kustosi iz vukovarskog muzeja te Janja Juzbašić iz Zavičajnog muzeja Stjepana Grubera iz Županje. Razgovaralo se o mogućnostima i načinima prezentacije etnografskog dijela budućeg stalnog postava. Do konačne realizacije bit će potreban niz konzultacija i definiranja međumuzejske suradnje. Postavljena je temeljna trodjelna koncepcija koju predstavljaju sajam, arhitektura i narodne nošnje županija zajedno s temom povratka i obnove. Dogovoreno je da će kolega Šestan predložiti koncepciju postava vinogradarstva i vinarstva koji bi se prezentirao u podrumskom dijelu dvorca Eltz. Nakon sastanka sudionici su obišli sve prostore koji se adaptiraju s posebnim obilaskom tavanskog prostora u kojem će biti smješten etnografski dio postava.

12. travnja

Muzej Valpovštine, Valpovo

- kustosica arheologinja Mirjana Paušak

Kolegica Paušak jedina je zaposlena kustosica u Muzeju smještenom u dvorcu plemićke obitelji Prandau Normann. Posljednja revizija građe izvršena je 1996. godine. Trenutno se u program M++ upisuje kulturno-povijesna građa. Putem Zavoda za zapošljavanje i programa Javnih radova mijenjaju se dvije zaposlenice koje iz inventarne knjige prepisuju podatke u program. Etnografska građa je djelomično unešena. Uz pomoć i dogovor s matičarkom 2. razine Vlastom Šabić i etnologinjom Anom Wild iz Muzeja Slavonije, kad se steknu uvjeti, započet će obrada etnografske građe. Kolegica Paušak provela je kroz stalni postav koji prezentira život plemićke obitelji Prandau Normann. Obilazaka depoa etnografske građe u kojem su predmeti adekvatno smješteni u suhom i čistom prostoru. Tekstilni predmeti spremljeni su u kartonske kutije a njihov sadržaj označen inventarnim brojevima.

Zavičajni muzej Našice

- etnologinja Jasmina Jurković

Kolegica Jurković revno brine o građi. Muzej je smješten u dvorcu Pejačević. U stalnom postavu enografski dio je predstavljen u dvije prostorije. U jednoj su etnografski predmeti slavonske provenijencije a u drugoj je ambijentalno prikazana tradicijska soba sa sukladnim inventarom. Zbirka narodnih nošnji je registrirana, a ostala građa se postupno obrađuje jer kolegica radi sve poslove vezane uz čišćenje i zaštitu, fotografiranje i unošenje podataka u program M++. Građa je deponirana u relativno dobrim uvjetima s obzirom na cjelokupno stanje dvorca Pejačević.

Etnografska zbirka u Donjoj Motičini

Zbirka je u vlasništvu obitelji Peršić. Vlasnik je na većem posjedu osposobio funkcioniranje dvaju ribnjaka i mlina. Od tri kućice, jedna je prenešena iz okolice Siska i ima službu nekadašnjeg *kiljera*. Od ostale dvije jedna je zamišljena kao *kuhinja bake i djeda* s pripadajućim inventarom koji vlasnika podsjeća na djetinjstvo te jedna kao soba za prijem gostiju u kojoj se servira hrana. Posjeti su mogući uz najavu. Osim etnografskih predmeta, vlasnik je kolekcionar automobila i traktora *old timera* od kojih su neki izloženi na posjedu. Vlasnik nije registrirao Zbirku niti ima namjeru to učiniti. Zaljubljenik je u tradiciju svog kraja te posjed i sadržaje na njemu organizira i uređuje prema osobnim afinitetima.

Etnografska zbirka obitelji Majurac u Vukojevcima (Našice)

Ova etnografska zbirka je proglašena kulturnim dobrom u kategoriji pokretne kulturne baštine rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 2007. godine. Zbirka u vlasništvu Ivica i Snježane Majurac iz Vukojevaca smještena je u naslijeđenoj obiteljskoj kući iz 1930. godine. Tradicijski predmeti iz zbirke datiraju od početka do šezdesetih godina 20. stoljeća. Posebno su vrijedni oni potrebni za dobivanje domaćih tkanih izrađevina s obzirom da se vlasnici bave tkanjem kao obrtničkom djelatnošću. Uz izradu tkanja temeljenog na tradiciji vlasnici su ponosni i na umjetnička tkanja suvremene tematike. Bogata suvenirska ponuda osmišljena je u prikladnoj ekološkoj ambalaži sa stručkom lanenih kitica. Zbirka je pristupačna posjetiteljima, a postav koji je osmislio sam vlasnik pod

nazivom „Od sjemena lana do tkalačkog stana“, može se pratiti proces dobivanja tkanina - od lanene sirovine do izrade tkanog predmeta.

Već nekoliko godina vlasnici pokušavaju od lokalne uprave dobiti *smeđi znak* kao putokaz putnicima namjericima čime bi se, vjeruju, povećao broj posjetitelja.

13. travnja

Zavičajni muzej Slatina

– ravnateljica Dragica Šuvak, etnologinja

Uz ravnateljicu zaposlen je još samo muzejski tehničar koji radi i kao preparator. Konceptija stalnog postava je završena i recenzirana no financijske poteškoće još uvijek ne dopuštaju njezinu realizaciju. Depoi su dislocirani na nekoliko mjesta, građa je evidentirana i smještena u relativno dobrim uvjetima. Nakon uređenja depoa u zgradi Muzeja bit će preseljena. Time će biti i olakšan unos podataka u program M++. Do nedavno je bila osigurana pomoć volonterke pri unosu podataka no krajnji rezultat pomoći nije zadovoljio stručne kriterije.

Etnografska zbirka Udruga žena „Bukovica srcu“ - Nova Bukovica (Slatina)

U bivšem župnom dvoru a u organizaciji Udruge žena „Bukovica u srcu“ realiziran je etnografski postav u kojem su izloženi predmeti ručnog rada (tkani, vezeni, kukičani), predmeti kućnog inventara te spomen soba Alojzija Staneka, lokalnog župnika. Udruga broji oko 40-ak žena koje organiziraju različite radionice događanja vezana uz pojedine godišnje blagdane i važne datume. Svi predmeti su dokumentirani i zabilježeni uz stručnu pomoć Dragice Šuvak, ravnateljice slatinskog muzeja s kojom vrlo tijesno i uspješno surađuju.

Gradski muzej Virovitica

- ravnateljica Mihaela Kulej

- kustosica etnologinja – Jasmina Jurković Petras (porodiljski dopust)

- kustosica etnologinja – Ana Marija Kućan (zamjena)

Zbirka tekstilnih predmeta i Zbirka lutkica u narodnim nošnjama su vraćene s registracije jer muzej nije riješio problem s Gradom koji je osnivač Muzeja. U prijedlog novog Pravilnika o ustroju muzeja, koji je uputila ravnateljica Mihaela Kulej, traži se da se Etnografska zbirka formira u Odjel. No, prijedlog nije prihvaćen jer Odjel podrazumijeva voditelja, što pak podrazumijeva i dodatak na osobni dohodak, što Grad nije spreman financirati. Dokle god se ovaj problem ne riješi zbirke neće moći biti registrirane. Jedino što predstoji jest obrađivati cjelokupnu etnografsku građu i kao takvu registrirati, no za to je potreban duži period. No, za očekivati je da će Grad Virovitica uvažiti stručne razloge i pronaći načine da se ovaj spor riješi.

Etnografska zbirka Udruge Čeha, Ivanovo Selo

Ana Marija Štruml Tuček, voditeljica muzeja

Uz pomoć Saveza Čeha u RH u kući Staveni, izgrađenoj krajem 19. st., otvorena je etnografska zbirka u kojoj su izloženi predmeti narodne baštine: dijelovi pokućstva, tekstilni predmeti, kuhinjski namještaj i pribor kojima se prikazuje način življenja nacionalne manjine Čeha u Hrvatskoj. Osim stambenog dijela postavljeni su i dvorišni objekti: kukuružnjak, kokošinjac, krušna peć, staja i dr. s pripadajućim alatom i opremom. Udruga Čeha je vrlo aktivna i organizira nastavu, predstave, različita druženja i manifestacije u prostoru okućnice. Ulaz je besplatan i moguć svakodnevno uz najavu.

14. travnja

Muzej Moslavine Kutina

Slavica Moslavac, ravnateljica, etnologinja

Kolegica Moslavac u postupku je registracije dviju Zbirki. Muzej je vrlo aktivan u različitim vidovima komunikacije s posjetiteljima i organizacije u humanitarnim akcijama.

Gradski muzej Nova Gradiška

Vesna Klikić Kolić, kustosica etnologinja

Kolegica Kolić najaktivnija je u terenskim istraživanjima s obzirom da je Muzej još uvijek u fazi adaptacije, a uredi i građa dislocirani na nekoliko mjesta u gradu. S programom M++ ima dosta poteškoća jer se često „ruši“ a uvjeti za fotografiranje i dostupnost građi otežani.

Gradski muzej Sisak

Katica Mrgić, kustosica, etnologinja

Ivana Grubišić, pripravnica, etnologinja

U Muzeju je nedavno adaptirano potkrovlje za deponiranje tekstilnih predmeta. Vrlo uredno, čisto, još uvijek u fazi uređenja i raspoređivanja. Zbirka predmeta iz gospodarstva je dislocirana. Unos podataka u program M++ teče dobro.

Izveštaj o terenskom radu od 13. – 22. lipnja 2011.

(Ogulin, Otočac, Kuterevo, Sinac, Gospić, Smiljan, Zadar, Pag, Novalja, Kolan, Zadar, Biograd, Benkovac, Šibenik, Split)

13. lipnja

Zavičajni muzej Ogulin, ravnateljica Nikolina Luketić, etnologinja

- registrirane Etnografska zbirka (689 predmeta), Arheološka zbirka i Zbirka kamenih spomenika
- u pripremi za registraciju su Zbirka starih razglednica, Alpinistička zbirka i Zbirka Stjepana Galetića
- nastoji se oformiti i Građanska zbirka – nedavno otkupljena dnevna i spavaća soba

- nedostaju depoi; otkupljeni predmeti i oni koji nisu u stalnom postavu smješteni su u potkrovlju, na policama prekriveni najlonima ili u ormarima za tekstilne premete
- ambijentalni stalni postav
- angažirani oko organiziranja Županijske smotre folklor
- kostimirana voditeljica u ulozi Ivane Brlić Mažuranić vodi grupe kroz dio stalnog postava posvećenog I. B. Mažuranić
- Muzej vrlo posjećen

Muzej Gacke Otočac, kustosica Jadranka Prša

- etnografski dio stalnog postava smješten u podrumskom prostoru; tradicijska soba s lutkama u narodnim nošnjama; u hodniku predmeti tradicijskog gospodarstva
- voditeljica Etnografskog odjela Jadranka Prša na godišnjem odmoru tako da nisam mogla dobiti informacije o registraciji zbirki

Kuterevo

- nakon obilaska skloništa za medvjede, u OPG-u „Butina“ u vlasništvu Tome Bukovca, pogledala etnografske predmete koji su trenutno dio restoranskog ambijenta
- vlasnik kani oformiti Etnografsku zbirku
- prenijela sam osnovne informacije i upute o načinu registracije
- izmijenili e-mail adrese radi budućeg kontaktiranja vezanog uz pitanja registracije

Sinac

- na putu prema Gospiću obišla sam Brajevićevo (obnovljeno uz Konzervatorski zavod iz Zagreba, Ana Mlinar) i Majerovo vrilo na Gacki
- u jednoj od kuća u potkrovlju je postavljena etnografska izložba s predmetima vezanim uz obradu vune te tkalački stan (česte su radionice tkanja u kojima sudjeluje članice udruge „Gačanka“) a u drugoj prostoriji naznačen je interijer sobe mlinara

14. lipnja

Muzej Like Gospić, Vesna Bunčić, ravnateljica; Tatjana Kolak, muzejska savjetnica, arheologinja

- nemaju zaposlenog etnologa, no kolegica Kolak brine i o etnografskoj građi koja je godinama bila zapostavljena; trenutno se radi revizija građe smještene u tavanskom prostoru; podaci o predmetima u starim knjigama ulaza su nepotpuni (za mnoge je zabilježen samo naziv); pokušavalo se zaposliti etnologa ali bez uspjeha; nakon završetka revizije građe započet će obrada podataka u programu M++; popis dogovorenog nazivlja, osobito za tekstilne zbirke proslijeđen je kolegici Kolak što će olakšati usklađivanje nazivlja na međumuzejskoj razini
- u dvorištu Muzeja 1980-ih godina izgrađena je tradicijska kuća brvnara u kojoj je smješten stalni postav etnografskog dijela muzeja, rađen prema stručnoj koncepciji Nadje Gjetvaj, muzejske savjetnice u mirovini (nekadašnje djelatnice EM u Zagrebu); u postavu je prezentiran interijer kuhinje s ognjištem s pripadajućim

inventarom te poseban dio koji predstavlja tradicijsko lončarstvo; u drugoj prostoriji je interijer sobe s tkalačkim stanom i lutkama u ličkim narodnim nošnjama

- dogovorena je buduća suradnja posebice vezana uz pitanja obrade podataka u programu M++

15. lipnja

Gradski muzej Novalja, ravnateljica Vesna Denona

- prema informacijama koje sam dobila u pripremi je realizacija novog stalnog postava s naglaskom na arheološki dio
- autorica sadašnjeg postava etnografskog dijela je ravnateljica koja nije sklona intervencijama u sadašnji postav; no, one su neophodne jer nisu zadovoljeni minimalni muzeološki standardi; koncepciju novog etnografskog postava radi mr.sc. Jasenka Lulić Štorić iz Zadra no upitan je krajnji rok s obzirom na financiranje i međusobnu komunikaciju;
- prije konačne realizacije moguće je uz manje intervencije poboljšati trenutno stanje koje prije svega podrazumijeva postavljanje jedne opće legende o sadržaju postava (uz prijevod na barem jedan strani jezik s obzirom da je Novalja vrlo posjećena); svakako ukloniti legende velikog fonta s lokalnim nazivima predmeta koje su postavljene na samim predmetima; neke od njih su veće i od samih predmeta a poneke su postavljene na pogrešnim predmetima; također nije potrebno stavljati više istovrsnih predmeta posebica gdje se želi prezentirati interijer spavaće sobe (kahlice) ili kuhinje

Etnografska zbirka Kolan, Ivo Butković, ravnatelj knjižnice i voditelj Etnografske zbirke

- Etnografska zbirka (169 predmeta) nakon preseljenja iz neadekvatnog potkrovlja u zgradi knjižnice deponirana je u jedan prostor općinske zgrade; trenutno je u postupku ponovnog evidentiranja jer je do 2007. godine potpuno zanemarena
- gosp. Butković vrlo revno i marljivo popisuje predmete (nedostaju fotografije i poneki podatak da bi se Zbirka mogla registrirati)
- nastoji se uz pomoć Općine Kolan dobiti prostor – Zavičajna kuća, u kojoj bi se izložio stalni postav; jedna od mogućnosti su Zubovićevo dvori – napuštena ali vrlo oronula dvojna kuća s mnogobrojnim nasljednicima što otežava realizaciju; druga mogućnost, po mojem mišljenju povoljnija, je izgradnja sasvim nove kuće građene na tradicijski način ali koja bi zadovoljila sve muzeološke kriterije i zahtjeve; prostor na kojem bi bila izgrađena dijelio bi se sa prostorom u kojem će biti izgrađena tipična „slovenska kuća“ (Kolan je grad pobratim s Mariborom tako da će u Mariboru biti izgrađena tipična „dalmatinska kuća“); zamišljeno je da taj kompleks bude mjesto i centar druženja, različitih zbivanja i razmjene kulturnih sadržaja
- gosp. Butković je i predsjednik Udruge za očuvanje prirodne baštine otoka Paga „Suhozid“ i ove godine je organizirao 1. natjecanje u gradnji suhozida; Udruga ujedinjuje i promiče prirodnu i kulturnu baštinu, nastoji ozakoniti zaštitu suhozida kao dio nacionalnog identiteta i prepoznatljivosti jadranskog krajobraza

16. lipnja

- **Etnološki odjel Narodnog muzeja Zadar**, mr. sc. Jasenka Lulić, viša kustosica, etnologinja

- voditeljica Etnološkog odjela Narodnog muzeja Jasenka Lulić provela me kroz postav trenutne izložbe „Etnološke karakteristike Sjeverne Dalmacije“; skučenost izložbenog prostora kolegica je kompenzirala uvećanjima fotografija podneblja s naglascima na tipične osobine pojedinog područja te odabirom najkarakterističnijih predmeta
- radni prostor je također skučen i nepraktičan (služi i kao knjižnica, te privremeni depoi u kosim dijelovima potkrovlja)
- predmeti su adekvatno deponirani i fotografirani, a uz pomoć volonterke započet će obrada građe u programu M++
- obišla sam i budući Baštinski centar smješten u Providurovoj i Kneževoj palači gdje će biti objedinjena sva 4 odjela Narodnog muzeja u Zadru, tako će i Etnološki odjel dobiti primjereniji prostor i uvjete za rad te stalni postav; no do konačne realizacije slijedi višegodišnji period

17. lipnja

Zavičajni muzej Biograd na moru, Mira Hlanuda Vega, kustosica, etnologinja

- kolegica me provela kroz stalni postav koji počinje kronološki arheološkom zbirkom od pretpovijesti do ranog srednjeg vijeka; u jednom dijelu postava je „biogradski Titanic“, predmeti nađeni u potopljenom brodu iz 16. stoljeća (staklo, keramika, osobni pribor, oružje, tekstil)
- stalna etnografska izložba prezentira svečano žensko ruho i nakit Biograda i okolice
- u tavanskom prostoru je predviđena stalna etnografska izložba za koju je predložena stručna koncepcija; u nekoliko navrata zatražena su sredstva od Ministarstva kulture za saniranje krova koji prokišnjava (100.000,00 kuna); nakon sanacije postavila bi se stalna izložba kojom bi se prezentirala tradicijska arhitektura, interijer kuhinje, svečana odjeća i nakit te različiti vidovi gospodarstva – maslinarstvo, vinogradarstvo
- u Muzeju su zaposleni, uz ravnatelja galeristu, arheolog, povjesničarka, etnologinja i čistačica koja je i čuvarica u postavu
- etnografski odjel podijeljen je u 5 zbirki: Zbirka tekstila, Zbirka kućnog inventara, Zbirka keramike, Zbirka nakita i Zbirka alata i pomagala; svi su predmeti inventirani, očišćeni i adekvatno privremeno smješteni na tavanskom prostoru
- kolegica Hlanuda Vega obradila je 263 predmeta u programu M++; prosljedila sam joj dogovoreno nazivlje za pojedine segmente koje će implementirati u daljnjem radu
- otkup građe je otežan jer Grad, koji je osnivač, daje vrlo skromna sredstva za cjelokupnu muzejsku djelatnost; fundus se dopunjava uglavnom donacijama sugrađana; izrađene su replike nakita koje su također inventirane kao dio fundusa
- dogovorena je daljnja suradnja i kontaktiranje vezano uz obradu građe i program M++

Etnografska zbirka, Kaštel, Benkovac, Marin Ćurković, ravnatelj, arheolog

- stanje etnografske građe u Zavičajnom muzeju u Benkovcu je u nezavidnom položaju; u ratnim zbivanjima nestali su popisi i inventarne knjige, dio građe je sačuvan premještanjem u biogradski muzej s nepotpunim

popisima tako da će biti vrlo teško vratiti prijašnje stanje; nedostatak etnologa čini reviziju i obradu podataka još težim;

- ravnatelj je vrlo aktivan i brižan – trenutno je u izradi dvaju projekata – „Mirila“ i „Sajam“ u suradnji sa prof. Supek i studentima Sveučilišta u Zadru čime bi se pokušali priključiti pristupnim europskim fondovima za financiranje
- tekstilna građa prenešena iz biogradskog muzeja još je uvijek u vojničkim sanducima i hitno je potrebna primarna zaštita; predložila sam dolazak s restauraticom i preparaticom iz EM Zagreb radi uvida u stanje i sugeriranja prioriternih rješenja
- također će biti proslijeđen popis dogovorenog nazivlja u M++

20. lipnja

Muzej grada Šibenika, Marija Krnčević, kustosica, etnologinja

- uz kolegicu zaposlen je i kustos etnolog dr. sc. Jadran Kale
- kolegica trenutno priprema izložbu o donjem rublju u suradnji s muzejskom savjetnicom Ivankom Ivkanec (EMZ) planiranoj za prosinac 2011.
- obrađeno je 66 predmeta u programu M++, date su upute o načinu upisivanja inventarnih brojeva višedjelnih predmeta; proslijeđen je popis dogovorenog nazivlja
- građa je podijeljena u zbirke, no u planu je registrirati cjelokupni etnografski fundus
- građa je deponirana u vrlo skućenom prostoru i nakon nekoliko preseljenja očekuje se dobivanje prostora u palači Rossini gdje bi bila postavljena stalna etnografska izložba i odgovarajući depoi;
- u planu je također uređenje dijela kompleksa kuće „Matavulj“ pod nazivom „Težački dom“ – jedan dio bio bi posvećen šibenskoj kapi te šibenskoj industrijskoj baštini s pričom o kućnoj industriji obitelji Matavulj (uskoro dolaze potomci obitelji koji žive u Americi kako bi se razriješili imovinsko-pravni odnosi)

21. lipnja

Etnografski muzej Split, ravnatelj dr. sc. Silvio Braica, kustosice Sanja Ivančić, Ida Jakšić, Branka Vojnović Traživuk, Maja Alujević

- s kolegama u Splitu sam također razgovarala o problemima vezanim uz obradu podataka u programu M++; prioritet svim kustosima je registracija zbirke tako da je to središnji dio djelatnosti; također je proslijeđen popis dogovorenog nazivlja
- preseljenje u nove prostore olakšalo je rad iako je dio građe dislociran
- osim privremenog postava (nošnje i nakit Jadrana i dalmatinskog zaleđa, čipka, oružje, stolci, radna soba Kamila Tončića, interijer pučke sobe (nedavno otkupljene/, trenutno se može vidjeti i izložba „Lijepe i bogate“ – škrinje iz Etnografskog muzeja Split;

Izveštaj o terenskom radu od 3. – 4. srpnja 2011.

S kolegicama Nadjom Maglicom, voditeljicom Zbirke narodnih nošnji Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema i Katarinom Bušić, voditeljicom Zbirke torbi posjetili smo Đakovo povodom svečanosti 45. *Đakovačkih vezova*. Prisustvovali smo svečanoj povorci i završnoj večeri prilikom kojih smo fotografirali skupine i osobe u narodnim nošnjama za potrebe fotodokumentacije EMZ. U Muzeju Đakovštine pogledale smo stalni postav i izložbu „Biseri hrvatske baštine“, autorice Branke Uzelac, kustosice Muzeja, koja je i autorica recentno promoviranog *Vodiča kroz stalni postav*. U razgovoru s kolegicom Uzelac saznali smo o budućim planovima i programima Muzeja te mogućoj suradnji. Nakon ljeta intenzivirat će se rad na obradi podataka u programu M++.

Izveštaj o terenskom radu 2. rujna 2011.

U razgovoru s kolegom Cvitkovićem, ravnateljem i jedinim zaposlenikom Muzeja Brdovec saznala sam o poteškoćama u radu Muzeja. U najboljem periodu djelovanja radilo je 4 kustosa i 1 preparator. Prema odluci Općine Brdovec, koja je osnivač, Muzeju je oduzeta jedna trećina prostora te namijenjena Turističkoj zajednici općina Brdovec, Dubravica i Marija Gorica. Etnografski dio stalnog postava, osim jedne prostorije u zgradi Muzeja, prezentiran je i u dvama preseljenim kućicama (stambena i gospodarska) u dvorištu Muzeja. Ideja etnoparka zasada je u mirovanju jer nedostaju sredstva da se realizira (nedostaje još niz sadržaja – bunar, kokošinjac, ograda od pruća i dr.). Etnografska zbirka nedavno je registrirana i sadrži oko 300 predmeta. Da bi Muzej bolje funkcionirao i realizirao svoje ideje neophodno je zaposliti kustosa etnologa. No, o tome odlučuje osnivač.

Izveštaj o provedenom stručnom nadzoru nad radom Muzeja Đakovštine u Đakovu

8. - 9. studenog 2011.

Prema dopisu (ur.br.: 86/81-11) koordinatorice matične djelatnosti Vladimire Pavić upućenom matičarima 1. razine u kojem se traži stručni nadzor nad radom Muzeja Đakovštine, boravila sam 8. i 9. studenog 2011. u spomenutom muzeju. Stručni nadzor su izvršile matičarke iz matičnih muzeja 1. razine: mr. sc. Jelena Borošak Marijanović - Hrvatski povijesni muzej Zagreb, mr. sc. Dubravka Osrečki Jakelić - MUO, dr. sc. Jacqueline Balen - Arheološki muzej u Zagrebu i Vesna Zorić - Etnografski muzej Zagreb. Stručni nadzor je obavljen slijedom dopisa datiranog 27. srpnja 2011. godine, a na traženje stručnih djelatnika Muzeja Đakovštine Ive Pavlovića, dipl.arheologa i Branke Uzelac, dipl. etnologinje.

Nakon uvida u Inventarne knjige i Knjige ulaska, stanja depoa, stalnog postava te razgovora s kolegama kustosima i ravnateljem Borisavom Bijelićem, muzejskim savjetnikom, konstatira se sljedeće:

DOKUMENTACIJA:

- u Dokumentaciji ne postoji jedinstvena Inventarna knjiga kao ni Knjiga ulaska niti Knjiga izlaska
- prema riječima ravnatelja Bijelića, revizija građe nije nikada obavljena
- ne postoji Urudžbena knjiga
- postoje različite podjele zbirki - Statut Muzeja, web stranica i osobni kriteriji kustosa

DJELATNICI:

- u Muzeju radi petero djelatnika – tri kustosa, računovotkinja i spremačica
- Muzej nema Upravno vijeće
- ne održavaju se sastanci Stručnog vijeća (nema niti jednog zapisnika o pozivima ili o neodržavanju sastanaka)

ZAŠTITA GRAĐE:

- svaki Odjel ima zasebni prostor za deponiranje građe
- depoi smješteni na 1. katu su skućeni a oprema (ormari, police) ne zadovoljava standardima (postoji samo 1 ladičar u Kulturno-povijesnom odjelu)
- u potkrovlju su predviđeni prostori za deponiranje građe ali su sredstva namijenjena za sanaciju krovšta i uređenje potkrovlja prenamijenjeni za izgradnju zgrade u dvorištu Muzeja
- potkrovlje je trenutno u vrlo lošem stanju – bez krovne izolacije, prašnjavo; predmeti iz svih zbirki su neadekvatno deponirani, odloženi na tlu bez ikakve zaštite ili pokrova (svi predmeti zahtijevaju hitnu obradu)
- u spomenutoj dvorišnoj zgradi predviđen je prostor za knjižnicu, 3 depoa (za svaki odjel po 1) te preparatorsku radionicu; završetak radova ovisi o financiranju iz gradskog proračuna; predviđeno je da se završetkom radova i stavljanjem zgrade u funkciju presele depoi s prvog kata kako bi se oslobodio prostor za stalni postav Arheološkog odjela

STALNI POSTAV:

- stalni postav Etnološkog odjela otvoren je 2005. a Kulturno-historijskog odjela 2006. godine
- recenzentica stalnog postava Etnološkog odjela je dr. sc. Tihana Petrović, a likovnog oblikovanja postava mr. sc. Mario Beusan
- u postavu Etnološkog odjela postoje opće ali nedostaju predmetne legende

ETNOLOŠKI ODJEL:

- postoje Knjige ulaska iz 1950-tih i kasnijih godina te zasebna Inventarna knjiga za etnologiju; nemoguće je u kratkom periodu otkriti da li je predmet koji je upisan u Knjigu ulaska inventiran, gdje je smješten i da li je uopće dio fundusa s obzirom da nije izvršena revizija građe
- definitivna podjela zbirki Etnološkog odjela nije definirana

- uz pomoć volontera informatičara, koji ima ulogu i fotografa, započeo je unos podataka za etnografske predmete u računalnu Inventarnu knjigu u programu M++ ali sa nasumice odabranim inventarnim brojem (2000?)
- u depou Etnološkog odjela građa nije adekvatno smještena (nedostaju ladičari, zaštita beskiselinskim papirom), nema vanjskih oznaka sadržaja pojedinih kutija, sanduka i ormara, pristup pojedinom dijelu je otežan ne samo zbog skučenosti prostora nego i zbog nesistematičnosti u rasporedu
- tavanski prostor je planirano adaptirati radi prokišnjavanja; u njemu su trenutno smješteni i etnografski predmeti na kojima nema inventarnih oznaka, sasvim su nezaštićeni te je neophodna hitna preventivna zaštita
- Muzej nema preparatora (prema potrebi se angažiraju žene iz seoskih zajednica kao pomoć u pranju i čišćenju tekstilnih etnografskih predmeta)

Prijedlozi mjera za uklanjanje uočenih nedostataka:

- međusobnim dogovorom stručnih djelatnika Muzeja primarno je izvršiti reviziju cjelokupne građe
- nakon revizije, a prema Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskog građi, oformiti jedinstvenu inventarnu knjigu, katalog muzejskih predmeta, knjigu ulaska, izlaska i pohrane muzejskih predmeta, te voditi zapisnike o reviziji muzejske građe
- neminovno je posjedovanje Uruđbene knjige
- definirati podjelu zbirki tako da bude istovjetna sa podjelom u Statutu Muzeja
- potrebno je bolje organizirati raspored i smještaj građe u depou Etnološkog odjela te koristiti se svim raspoloživim zaštitnim sredstvima

Izvještaj o sudjelovanju na 15. seminaru Arhivi, knjižnice, muzeji

Poreč, 23.-25. studenoga 2011.

V. Zorić sudjelovala je na 15. seminaru AKM čija je tema bila „Predmet ili zbirka: Što dokumentiramo?“ Osobitu važnost skupa imao je Okrugli stol na kojemu se moglo saznati o načinima i trenutnom stanju dokumentiranja građe u AKM zajednici. Korisno je bilo čuti i iskustva kolega iz Slovenije, posebice vezana za klasifikaciju predmeta. Nažalost, u Hrvatskoj ne postoji definiran klasifikacijski sustav kojim bi se muzejski djelatnici trebali služiti u stvaranju muzejskih baza podataka. Jedan od prijedloga je MDA klasifikacija koju su predložili Vlatković-Zlodi u Priručniku za nadzor nazivlja. Na temelju te klasifikacijske strukture temelji se i nazivlje za etnografsku građu. Prioritet matične djelatnosti odnosi se upravo na ovaj segment rada.